

ROBIN HOBB

Taikuuden
Laiva

Suomentanut Jorma-Veikko Sappinen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos
Ship of Magic

© Robin Hobb 1998

Published by agreement with Robin Hobb, c/o The Lotts Agency., New York
and Licht & Burr Literary Agency, Copenhagen.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-36987-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Tämä on omistettu
The *Devil's Pawille*
The *Totemille*
The *E J Brucelle*
The *Free Lunchille*
The *Labradorille* (Suomuja! Suomuja!)
The *Massacre Baylle* (Osuvasti nimetty!)
The *Faithful* (nallekarkit, ohoi!)
The *Entrance Pointille*
The *Cape St. Johnille*
The *American Patriotille* (ja kapu Wookielle)
The *Lesbian Warmongerille*
The *Anita J:lle* ja *the Marcy J:lle*
The *Tarponille*
The *Capelinille*
The *Dolphinille*
The *Good News Baylle* (ei kovin hyvä uutinen)
Ja jopa the *Chicken Littlelle*
Mutta ennen kaikkea *Rain Ladylle*, missä hän nyt lieneekin.

Tekijä haluaa kiittää Washingtonin osavaltion Tacomassa toimivan Software Alternativesin Gale Zimmermania nopeasta ja myötätuntoisesta avusta, kun hän tallasi hengiltä tietokoneviruksen, joka oli vähällä syödä tämän kirjan.

Kiro- rahnat

Kasala

Kauppiaidenlahti

Pahavesi

Hajasaaret

Vanhan-
naisen-
saari

Karusaaret

Merirosvoasaaret

Eivät luotettavasti
kartoitettuja

Höyryä, sumuja,
hiekkaa ja hiesua

Saaret siirtyvät
myrskyissä

Kallu

Santais-
saari

Kynsi-
saari

Rihvasaari

Kilpi-
muuri-
saari

Rajumeri

Räme

Levä-
saari

Kauko-
saari

Vuimeinen
saari

Selänne
saari

Toisten-
saari

Kynttiläkaupunki

Ödinhun
niemimaa

Ei luotettavasti
kartoitettu

Jamaillian
kaupunki

Prologi

Maulkin lopetti odottamatta lekottelun rajulla ponkaisulla, jonka voimasta elokehään jäi leijaillemaan sakealti hiukkasia. Hän oli luonut nahkansa, ja sen riekaleet ajelehtivat hiekan ja lietteen keskellä kuin unen hällähtelevät jäänteet heräämisen jälkeen. Hän taivutti pitkän, notkean ruumiinsa löysäksi lenkiksi ja ujutti itsensä sen läpi, hankautui omaa ruumistaan vasten ja raapi pois liian paksuksi kasvaneen nahan viimeiset rippeet. Kun pohjamuta alkoi taas asettua aloilleen, hän silmäili kahta tusinaa muuta käärmettä, jotka paistattelivat päivää miellyttävästi raapivassa pohjassa. Hän ravisti mahtavaa, harjan koristamaa päätään ja venytteli sitten pitkää, lihaksikasta ruumistaan. ”Aika”, hän toittotti matalalla kurkkuäänellä. ”Aika on tullut.”

Muut katsoivat merenpohjasta Maulkiniin suurin, rävähtämättömin silmin, joissa oli vihreää, kultaa ja kuparia. Shreever puhui heidän kaikkien puolesta kysyessään: ”Miksi? Vesi on lämmintä, ruokaa riittää. Talvea ei ole tullut sataan vuoteen. Miksi pitää lähteä juuri nyt?”

Maulkin punoutui taas laiskasti lenkiksi. Hänen vastikään paljastuneet suomunsa loistivat kirkkaasti auringonvalossa, joka oli suodatunut siniseksi. Lipuessaan oman lenkkinsä läpi hän kiillotti kullaväriset valesilmänsä, jotka ulottuivat hänen koko pituudelleen ja ilmaisivat, että hän oli yksi niistä, joilla on ikiaikainen näkö. Maulkin muisti asioita ajoilta ennen nykyisiä aikoja. Hänen mielikuvansa eivät aina olleet selviä, eivät joka kerta johdonmukaisia. Kuten monet niistä, jotka olivat juuttuneet aikojen väliin ja joilla oli tietoa kummastakin elämästä, myös hän oli usein epävarma ja sekava. Nyt hän ravisteli harjaansa, kunnes tainnuttava myrkkymuodosti vaalean pilven hänen kasvojensa ympärille. Hän nieli omaa myrkkyyään ja hönkäisi sen ulos kiduksistaan totuusvalan merkiksi. ”Siksi että nyt on aika.” hän sanoi

itsepintaisesti. Hän ampaisi pois päin muista ja syöksyi pintaan suoremmin ja nopeammin kuin kuplat. Kaukana muiden yläpuolella hän puhkaisi katon, loikkasi pikaisesti suureen Puuttumukseen ja sukelsi takaisin. Hän kaarteli muiden ympärillä kuumeisesti, sanattomana, hellittämättä.

”Jotkin muista vyyhdistä ovat jo lähteneet”, Shreever sanoi mieteliäästi. ”Eivät kaikki, ei edes suurin osa. Niin moni kuitenkin, että niiden poissaolon huomaa, kun nousemme Puuttumukseen laulamaan. Ehkä nyt on aika.”

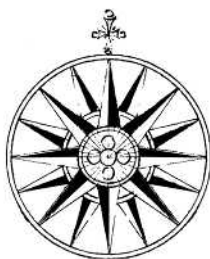
Sessurea asettui entistä syvemmälle mutaan. ”Tai ehkä ei ole”, hän sanoi laiskasti. ”Mielestäni pitäisi odottaa siihen saakka, kunnes Aubrenin vyyhti lähtee. Aubren on vakaampi kuin Maulkin.”

Sessurean vieressä Shreever heilautti itsensä ylös pohjamudasta. Hänen uusi välkehtivä, tulipunainen nahkansa oli häkellyttävä. Siitä riippui edelleen punaruskeita riekaleita. Hän haukkasi niistä irti ison kimpun ja nielaisi sen ennen kuin puhui. ”Ehkä sinun olisi parempi liittyä Aubrenin vyyhteen, jos kerran epäilet Maulkinin sanoja. Ainakin minä seuraan Maulkinia pohjoiseen. Ehkä on parempi lähteä liian aikaisin kuin liian myöhään. Ehkä on parempi lähteä aikaisin kuin saapua perille monien muiden vyyhtien kanssa ja kilpailla ruoasta.” Hän eteni notkeasti oman ruumiinsa muodostaman lenkin läpi, jolloin loputkin vanhasta nahasta hankautui irti. Myös hän ravisteli harjaansa ja heilautti päätään taaksepäin. Hänen Maulkinia kimeämpi toivotuksensa sai veden myllertämään. ”Minä tulen, Maulkin! Seuraan sinua!” Heidän johtajansa kiersi edelleen kehää, ja Sessurea nousi hänen luokseen ja liittyi hänen kietoutumistanssiinsa.

Yksi kerrallaan muut suuret käärmeet kiskaisivat pitkän ruumiinsa irti tahmeasta liejusta ja liikakasvuisesta nahastaan. Kaikki, jopa Sessurea, nousivat syvyyksistä kiertämään ympyrää lämpimässä vedessä välittömästi Paljon katon alapuolella, liittyivät vyyhden tanssiin. He lähtisivät pohjoiseen, takaisin vesille, joilta he olivat tulleet kaukaisena menneenä aikana, jonka vain harvat enää muistivat.

Keskikesä

Papeista ja merirosvoista

Kennit käveli vesirajassa piittaamatta suolaisista aalloista, jotka huljahtelivat saappaiden ympärillä ja nuolivat hänen jalanjalkensa hiekalta. Hän piti katseensa rosoisessa viivassa, joka oli muodostunut merilevästä, kotilonkuorista ja ajopuun palasista nousuveden ylärajalle. Vuorovesi vaihtui parhaillaan, aallot jäivät yhä lyhyemmiksi tavoitellessaan anovasti otetta maasta. Kun vesi perääntyisi mustalle hiekalle saakka, se paljastaisi kuluneet savikivihampaat ja rakkoleväryteiköt, jotka olivat vielä piilossa aaltojen alla.

Hänen kaksimastoinen laivansa *Marietta* oli ankkurissa Petospoukamassa Toistensaaren vastakkaisella puolella. Hän oli ohjannut aluksensa sinne, kun aamutuulet olivat puhdistaneet taivaalta myrskyn viimeiset rippeet. Silloin vesi oli vielä noussut ja tuon pahamaineisen poukaman kivihampaat olivat jääneet vastahakoisesti vihreän vaahtopitsin alle. Laivavene oli kulkenut kirskuen merirokon peittämien kivien yli ja välitse ja kantanut hänet ja Gankisin pikkuruiselle mustalle, puolikuun muotoiselle hiekkarannalle, joka katosi kokonaan näkyvistä joka kerta, kun myrskytuulet ajoivat aallot nousuveden rajaviivan yli. Rannan takana häämöttivät liuskekivijyrkänteet ja niiden ikivihreät puut, jotka kurkottelivat vaarallisesti tuuleen ja näyttivät nekin tummuudessaan melkein mustilta. Vaikka Kennitillä oli rautaiset hermot, hänestä tuntui kuin hän astuisi pedon raollaan olevaan kitaan.

He olivat jättäneet laivapoika Opaalin varjelemaan venettä oudoilta haavereilta, joita usein sattui vartioimattomille aluksille Petospoukamassa. Poika ei ollut suinkaan ilahtunut, kun Kennit oli jättänyt hänet yksin veneelle ja käskenyt Gankisin lähteä mukaansa. Kun Kennit oli katsonut viimeisen kerran taakseen, Opaali oli istunut hiekalle vedetyn veneen laidalla. Poika oli milloin vilkuillut pelokkaasti olkansa yli kallioiden metsäisille huipuille, milloin tuijottanut

levottomasti *Mariettaa*. Laiva tempoili ankkureitaan vastaan ikävöiden merivirtaan, joka kiiti poukaman suun ohi.

Saarella käymisen vaarat olivat legendaarisia. Syy siihen ei ollut pelkästään ”parhaidenkin” ankkuripaikkojen vihamielisyys eivätkä merkkilliset onnettomuudet, joiden uhriksi laivojen ja kävijöiden tiedettiin joutuvan. Koko saarta verhosi Toisten outo taikuu. Kennit oli tuntenut sen nykäisyt lähtiessään polulle, joka vei Petospoukamas-ta Aarrerannalle. Vaikka polku oli harvoin käytetty, sen mustalla soralla oli ihmeen vähän pudonneita lehtiä ja leviävää kasvillisuutta. Puista tipahteli yöllisen myrskyn jäljiltä vettä saniaisten lehdistä, jotka notkuivat jo ennestään kristallimaisten pisaroiden painosta polun molemmin puolin. Ilma oli viileää ja elävää. Kirkkaanväriset kukat, joista kaikki kasvoivat vähintään miehen pituuden päässä polulta, uhmasivat varjoisan metsäpeitteen hämäryyttä. Niiden tuoksut leijailivat aamuilmassa viekoittelevina, ikään kuin houkutellessa miehiä luopumaan aikeistaan ja lähtemään tutkimusretkelle kukkien maailmaan. Yhtä suotuisilta eivät näyttäneet oranssinväriset sienet, joita kiipeili siellä täällä puiden rungoilla. Niiden järkyttävä loisto kertoi Kennitille loismaisista himoista. Polun poikki riippui hämähäkinseittejä, joilla kimalteli saniaisten tavoin pikkuruisia vesipisaroita ja joiden ali mennessä oli pakko kumartua. Verkon säikeiden päässä kököttävä hämähäkki oli yhtä oranssinvärisen kuin sienet ja melkein pikkulapsen nyrkin kokoinen. Seitin tahmeisiin lankoihin oli sotkeutunut vihreä, rimpuileva puusammakko, mutta se ei näyttänyt kiinnostavan hämähäkkiä. Gankis äännähti tyrmistyneenä astuessaan kumarassa verkon ali.

Polku kulki suoraan Toisten valtakunnan halki. Siellä ihmisen oli mahdollista ylittää heidän alueensa epämääräiset rajat, mikäli uskalsi astua metsään etsimään heitä. Ennen muinoin, niin tarina kertoi, saarelle oli saapunut sankareita, jotka eivät olleet edes aikoneet kulkea polkua pitkin, vaan olivat tietien tahtoen poikenneet siltä. He olivat halunneet kohdata Toiset näiden omissa loukoissa, tavoitella heidän luolaan vangitun jumalattarensa viisautta tai vaatia lahjoja, kuten näkymättömyysviittoja ja miekkoja, jotka viuhuivat liekehtien ja pysyivät puhkaisemaan minkä tahansa kilven. Saarelle uskaltautuneet kiertävät laulajat olivat palanneet kotimaahan hallussaan lauluääni,

joka saattoi voimallaan joko särkeä kuulijan korvat tai taidokkuudellaan sulattaa kenen tahansa sydämen. Kaikki tunsivat ikivanhan tarinan Kaven Korppikutrista, joka oli ollut Toisten vieraana puoli vuosisataa ja palannut sitten ikään kuin sillä välin olisi kulunut vain yksi päivä. Hänen tukkansa oli kuitenkin ollut kullavärinen ja silmät kuin punaiset kekäleet, ja hän oli tuonut muassaan tosia lauluja, jotka kertoivat koukeroisin riimein tulevaisuudesta. Kennit tuhahti äänettömästi. Kaikki tunsivat nuo vanhat tarinat, mutta mikäli joku oli hänen elinaikanaan uskaltanut pois polulta, tämä ei ollut kertonut siitä kenellekään. Ehkä poikkeaja ei ollut koskaan palannut kerskumaan teollaan. Merirosvo Kennit heitti asian mielestään. Hän ei ollut purjehtinut saarelle poistukseensa polulta, vaan kulkeakseen sen loppuun saakka. Ja kaikki tiesivät myös, mikä polun päässä odotti.

Kennit oli seurannut sorapolkua, joka kiemurteli saaren sisäosan metsäisten kukkuloiden poikki, kunnes mutkainen alamäki oli sylkäissyt heidät karkeaa ruohoa kasvavalle tasangolle saaren vastakkaisella rannalla. Tasanko reunusti avoimen hiekkarannan laajaa kaartaa. Legenda ennusti, että sinne ankkuroiduilla laivoilla ei sen jälkeen ollut enää muuta määräsatamaa kuin manala. Kennit ei ollut löytänyt tietoja yhdestäkään kapteenista, joka olisi uskaltanut uhmata huhua. Jos joku oli niin tehnyt, hän oli vienyt rohkeutensa mukanaan helvettiin.

Taivas oli puhtaan, raikkaan sininen ja puhtaaksi kuurautunut yöllisen myrskyn jäljiltä. Kivikkoisen hiekkarannan pitkän kaaren murti vain puro, joka oli uurtaanut itselleen uoman rantaa reunustavaan korkeaan, ruohikkoiseen penkkaan. Puro luikerteli hiekan poikki, kunnes meri nieläisi sen. Kaukaisuudessa kohosi korkeampia mustia savikivikallioita, jotka tukkivat puolikuun muotoisen rannan vastakkaisen pään. Yksi hammasmaisista savikivitorneista seiso i irrallaan saaresta, törrötti vinossa siitä pois päin, ja sen erotti emokalliosta kapea hiekkakaistale. Kallioiden väliin jäävä aukko muodosti kehyksen taivaalle ja levottoman meren kapealle suikaleelle.

”Yöllä saatiinkin aika lailla tuulta ja aaltoja, herra kapteeni. Jotkut sanoo, että paras paikka kävellä Aarrerannalla on noilla dyneillä, joilla kasvaa ruohoa. Sanotaan, että kun myrskyä kunnolla, aallot heittävät sinne ylös tavaraa, särkyvää kamaa, jonka luulisi hajoavan kappaleiksi

kivikkoon mutta joka vain putoaa pehmeästi ruohikkoon.” Gankis lausui sanat puuskuttaen pinkoessaan Kennitin perässä. Hän joutui pidentämään askeltaan pysyäkseen pitkän merirosvon tahdissa. ”Minun enoni – siis tarkoitan, että hän oli naimisissa minun tätini kanssa, äidin sisikon – kertoi tietävänsä miehen, joka oli löytänyt tuolta pienen rasian. Se oli kiiltävän musta, ja siihen oli maalattu kauttaaltaan kukkia. Sisällä oli pieni lasipatsas, nainen, jolla oli perhosen siivet. Mutta patsas ei ollut läpinäkyvää lasia, ehei, vaan siipien värit oli pyörteinä niiden sisällä.” Grankis keskeytti tarinan ja painoi niskansa hieman kyyryyn katsoessaan herraansa. ”Haluaisitteko kuulla, mitä Toinen sanoi sen merkitsevän?” hän tiedusteli varovasti.

Kennit seisahtui ja tönäisi saappaansa kärjellä ryppyä, joka näkyi sileässä hiekassa. Hänet palkitsi kullan kimallus. Hän kumartui huolettomasti ja työnsi sormensa hienon kultaketjun alle. Kun hän vetäisi sitä, hiekkaisesta haudastaan putkahti esiin medaljonki. Hän pyyhki medaljonkia hyvien pellavahousujensa etumukseen ja käsitteli taitavasti pikkuruista säppiä. Kultaiset puoliskot napsahtivat auki. Medaljongin reunoille oli tunkeutunut merivettä, mutta sisällä olevassa muotokuvassa hymyili edelleen nuori nainen, jonka katse oli yhtä aikaa iloinen ja ujon moittiva. Kennit vain murahti löydölleen ja pani sen brokadikudoksisen liivinsä taskuun.

”Kapu, tiedätte kai, ettei ne anna teidän pitää tuota. Kukaan ei saa pitää mitään mikä on otettu Aarrerannalta”, Gankis huomautti varovasti.

”Eikö?” Kennit sanoi. Hän sisällytti sävyynsä hieman huvittuneisuutta voidakseen katsella, kuinka Gankis pohti, oliko hän pilkannut itseään vai esittänyt uhkauksen. Genkis vaihtoi salavihkaa painoa jalalta toiselle saadakseen kasvonsa pois kapteenin nyrkin ulottuvilta.

”Niin sitä sanotaan”, hän vastasi epäröivästi. ”Että kukaan ei vie kotiin mitään mitä löytää Aarrerannalta. Tiedän varmasti, ettei enoni ystävä vieny. Sen jälkeen, kun Toinen oli katsonut ystävän löytämää aarretta ja ennustanut siitä tämän tulevaisuuden, ystävä oli seurannut häntä jollekin rantakalliolle. Luultavasti tuolle.” Gankis kohotti käsivartensa ja osoitti kaukana näkyvien savikivikallioiden suuntaan. ”Ja kallion kyljessä oli tuhansia pieniä aukkoja, miksi niitä sanotaan kaan...”

”Alkoveiksi”, Kennit sanoi melkein uneksivasti. ”Minä sanon niitä alkoveiksi, Gankis. Kuten sinäkin sanoisit, jos osaisit puhua omaa äidinkieltäsi.”

”Niin, kapu. Alkoveja. Ja kaikissa niissä oli aarre, paitsi niissä, jotka oli tyhjiä. Ja Toinen antoi hänen kävellä kallion viertä ja katsella kaikkia niitä, ja siellä oli kapistuksia, jollaisia hän ei ollut ikinä osannut kuvitellakaan. Posliinisia teekuppeja, joissa oli hienoja ruusunnappuja, ja kultaisia, timanteilla reunustettuja viinikippoja ja pieniä värikkäästi maalattuja puuleluja ja voi, sata kapinetta, joi-ta ei osaa kuvitellakaan, kaikki omissa alkoveissaan. Herra kapteeni. Ja sitten enon ystävä löysi sopivan kokoisen ja muotoisen alko-vin ja pani perhosnaisen sinne. Hän kertoi enolle, ettei mikään ol-lut koskaan tuntunut yhtä oikealta teolta kuin nostaa se pikku aar-re siihen syvennykseen. Ja sitten hän jätti sen sinne, lähti saarelta ja meni kotiin.”

Kennit karautti kurkkuaan. Tuo yksi ainoa ääni ilmaisi enemmän halveksuntaa ja ylenkatsetta kuin useimmat olisivat pystyneet sisäl-lyttämään kokonaiseen solvausten virtaan. Gankis laski katseensa alaviistoon. ”Hän se niin sanoi, en minä, herra kapteeni.” Hän nyhti kuluneiden housujensa kaulusta ja lisäsi melkein vastahakoisesti: ”Hän elää vähän kuin unimaailmassa. Antaa Sa’n temppelille seitse-mäsosan kaikesta mitä haltuunsa saa ja kaksi vanhinta lastaan päälle. Sellainen mies ei ajattele niin kuin me, kapteeni.”

”Sikäli kuin sinä ylipäätään ajattelet”, Kennit totesi päätteeksi. Hän kohotti hailakat silmänsä kauas vuorovesirajan suuntaan ja si-risteli hieman, kun aurinko heijastui vyöryvistä aalloista häikäisevä-nä. ”Kiipeä ruohodyneillesi, kuten niitä nimität, ja käy ne läpi. Tuo minulle kaikki, mitä löydät sieltä.”

”Selvä, herra kapteeni.” Kennitiä vanhempi merirosvo Gankis laa-husti pois. Hän loi yhden apean katseen nuoreen kapteeniinsa. Sitten hän kapusi ketterästi lyhyen penkan ylös korkeaa ruohoa kasvaval-le tasangolle, joka oli hiekkarannan takana. Melkein heti hän äkkäsi jotain. Hän pinkaisi sitä kohti ja nosti näkyviin esineen, joka väläh-ti aamuauringossa. Hän kohotti sitä valoon ja tarkasteli sitä, jolloin hänen juonteikkaat kasvonsa kirkastuivat kunnioituksesta. ”Herra kapteeni, kannattaisi katsoa mitä löysin!”

”Saattaisin pystyä katsomaan, jos toisit sen minulle, kuten käskin”, Kennit huomautti ärtyneenä.

Gankis palasi kapteenin luo kuin viereen komennettu koira. Hänen ruskeat silmänsä tuikkivat nuorekkaasti, ja hän puristi aarretta molemmin käsin, kun hän hyppäsi miehen korkuiselta penkalta hiekkarannalle. Matalat kengät ryöpsäyttelivät hiekkaa hänen juostessaan. Kun Kennit katseli lähestyvää Gankisia, hän rypisti hienoisesti otsaansa. Vaikka tuo vanha merimies oli taipuvainen mielistelemään kapteenia, hän ei ollut sen valmiimpi jakamaan saalistaan kuin kukaan muu ammattikunnassaan. Kennit ei ollut oikeastaan odottanut, että Gankis toisi hänelle mitään ylhäältä ruohikosta löytämäänsä. Itse asiassa hän oli pikemminkin aikonut riistää Gankisilta tämän aarteet kävelyretken päätteeksi. Oli suorastaan huolestuttavaa, että Gankis kiiruhti häntä kohti kasvot loistaen kuin maalaismoukalla, joka kiikuttaa kukkavihkoa rakkaalle maitotyölleen.

Siitä huolimatta Kennit ei antanut ilmeensä paljastaa näitä ajatuksia, vaan säilytti ivallisen hymynsä. Vaikutelma oli huolellisesti harjoiteltu ja muistutti saalistavan kissan raukeaa arvokkuutta. Kyse ei ollut pelkästään siitä, että hän oli pitkä ja pystyi katsomaan alaspäin laivamieheen. Asetellessaan kasvoilleen huvittuneen ilmeen hän vihjasi alaisilleen, etteivät he pystyisi yllättämään häntä. Hän toivoi miehistönsä ymmärtävän, että hän osasi ennakoida paitsi heidän jokaisen liikkeensä myös heidän ajatuksensa. Jos miehistö uskoi kapteeninsa pystyvän sellaiseen, se ei todennäköisesti ryhtyisi kapinoimaan, ja jos ryhtyisi, kukaan miehistä ei haluaisi toimia ensimmäisenä.

Niinpä Kennit säilytti ryhtinsä Gankisin rientäessä hiekkalla häntä kohti. Hän ei myöskään siepannut aarretta heti itselleen, vaan salli Gankisin ojentaa sitä häntä kohti ja laski katseensa siihen huvittuneena.

Kun Kennit näki aarteen, hän joutui saman tien käyttämään kaiken itsehillintänsä, jotta ei todellakin sieppaisi esinettä Gankisilta. Hän ei ollut koskaan ennen nähnyt yhtä taitavasti valmistettua rihkamaa. Se oli lasikupla, täysin virheetön pallo. Sen pinnassa ei ollut naarmuaakaan. Itse lasissa oli hienoinen sininen sävy, mutta se ei peittänyt pallon sisällä olevaa ihmettä. Pallossa oli kolme pikkuruista, narrinvaatteisiin puettua figuriinia, joiden kasvot oli maalattu ja jotka oli kiinnitetty

pienen pienelle näyttämölle. Ne olivat jollain lailla yhteydessä toisiinsa, sillä kun Gankis käänsi palloa käsissään, ne alkoivat liikehtiiä. Yksi niistä teki varpaidensa varassa piruetin, toinen hyppäsi muutaman keran tangon yli. Kolmas nyökytti päätään muiden tekemien temppujen myötä, ikään kuin kaikki kolme olisivat kuunnelleet iloista sävelmää, joka oli niiden tavoin vangittu pallon sisään, ja liikkuneet sen tahtiin.

Kennit antoi Gankisin näyttää liikkeet kahdesti. Sitten hän sanaakaan sanomatta ojensi hienostuneella eleellä pitkäsormisen kätensä, ja Gankis laski aarteen siihen. Hän säilytti huvittuneen hymynsä vakaasti, kohotti pallon ensin aurinkoon ja lähetti sitten sen sisällä olevat akrobaatit tanssiin. Pallo ei aivan täyttänyt hänen kättään. ”Lapsen lelu”, hän arveli kopeasti.

”Jos lapsi on maailman rikkain ruhtinas”, Gankis uskaltautui huomauttamaan. ”Se on liian hauras annettavaksi lapsen leikkiin, herra kapteeni. Jos se putoaishi kerrankin...”

”Siitä huolimatta se näyttää pysyneen ehjänä aaltojen höykytyksessä ja sitten sinkoutuessaan rannalle”, Kennit huomautti sävyisästi.

”Pitää paikkansa, kapteeni, pitää paikkansa, mutta toisaalta tämä on Aarreranta. Kuulemma melkein kaikki, mikä on ajautunut tänne, pysyy yhtenä kappaleena. Se kuuluu tämän paikan taikuuteen.”

”Taikuuteen.” Kennit päästi kasvonsa hieman entistä leveämpään hymyyn ja työnsi pallon indigosinisen takkinsa tilavaan taskuun. ”Uskotko siis, että taikuus lennättää tällaisia kapineita rannalle?”

”Mikäpä muukaan, kapteeni? Sen olisi kaiken järjen mukaan pitänyt särkyä kiviin tai ainakin naarmuuntua hiekassa. Silti se näyttää kuin olisi suoraan jalokiviliikkeestä.”

Kennit pudisti surullisesti päätään. ”Taikuutta? Ei, Gankis, ei sen enempää taikuutta kuin Orten matalikon ristiäallokoissa tai Maustevirrassa, joka kiihdyttää laivojen vauhtia niiden matkalla saarille ja kiuksaa niitä koko matkan takaisin. Vain tuulen, merivirran ja vuoroveden temppuja. Ei sen kummempaa. Samanlaisesta temppuulusta seuraa, että mikä tahansa laiva, joka yritetään ankkuroida tälle puolen saarta, ajautuu maihin ja tuhoutuu ennen vuoroveden seuraavaa vaihetta.”

”Aivan, kapu”, Gankis myönsi kuuliaisesti mutta vakuuttumatta. Hänen petollinen katseensa livahti taskuun, johon kapteeni Kennit oli työntänyt lasipallon. Kennitin hymy saattoi rahtusen levetä.

”No? Älä nyt siinä seisoskele. Palaa tuonne ylös, kävele penkkaa pitkin ja katso, mitä muuta sieltä löytyy.”

”Selvä, herra kapteeni”, Gankis myöntyi. Hän loi vielä yhden harmistuneen katseen Kennitin taskun suuntaan ja kääntyi kohti rantapengertä. Kennit sujautti kätensä taskuun ja hiveli sileää, viileää lasia. Hän jatkoi kävelyä hiekkarannalla. Taivaalla lokit noudattivat hänen esimerkkiään, liitivät tuulessa matalalle ja etsivät makupaloja perään-tyvästä vedestä. Kennit ei kiirehtinyt, mutta hän piti mielessä, että saaren vastakkaisen puolen petollisilla vesillä odotti hänen laivansa. Hän astelisi hiekkarannan päästä päähän, kuten perinne vaati, mutta hänellä ei ollut aikeita jäädä maleksimaan paikalle sen jälkeen, kun hän olisi kuullut Toisen ennustuksen. Hän ei myöskään aikonut jättää yhtään aarretta saarelle. Hänen suupieltään nyki aito hymy.

Kävellessään Kennit otti käden taskusta ja kosketti hajamielisesti toista rannettaan, jota peitti valkoisen paidan pitsikalvosin. Sen alla oli musta, kaksinkertainen nahkahihna, jolla hän oli sitonut tiukasti ranteeseensa puisen kapineen. Sen etupuolta koristivat veistetyt kasvot, joiden otsassa ja alaleuassa oli reikä hihnalle. Hihna piti korun paikoillaan täsmälleen pulssin kohdalla. Alkuaan kasvot olivat olleet mustat, mutta suurin osa maalista oli kulunut pois. Piirteet erottuivat edelleen selvästi: pikkuruiset, äärimmäisen tarkasti kaiverretut kasvot, joiden ilme oli ivallinen. Kasvot olivat tarkalleen Kennitin omien näköiset. Korun tilaaminen oli tullut hänelle kohtuuttoman kalliiksi. Kaikilla, jotka osasivat veistää velhoppuuta, ei suinkaan ollut rohkeutta varastaa sitä.

Kennit muisti hyvin käsityöläisen, joka oli veistänyt nuo pienoiskasvot. Hän oli istunut tuntikausia miehen ateljeessa kylpien aamun viileässä valossa, ja taiteilija oli muokannut raudanlujaa puuta huolellisesti Kennitin kasvojen mukaiseksi. He eivät olleet puhuneet. Taiteilija ei ollut voinut. Merirosvo ei ollut halunnut. Veistäjä oli tarvinnut täydellisen hiljaisuuden keskittyäkseen, sillä hän ei ollut työstänyt vain puuta, vaan myös loitsua, joka velvoittaisi helyn suojelemaan käyttäjänsä noitumiselta. Kennitillä ei olisi muutenkaan ollut miehelle mitään sanottavaa. Hän oli antanut tälle kuukausia aikaisemmin kohtuuttoman etumaksun ja odottanut, kunnes taiteilija oli lähettänyt sanansaattajan mukana tiedon, että hän oli saanut haltuunsa

hieman tuota kallista ja mustasukkaisesti vartioitua puuta. Kennit oli raivostunut taiteilijan vaatiessa lisää rahaa ennen kuin alkaisi veistä ja iskostaa loitsu taikakaluun, mutta hän oli vain hymyillyt ivalliseen tapaansa ja latonut kolikoita, jalokiviä ja hopea- ja kultaketjuja taiteilijan vaa'alle, kunnes tämä oli nyökännyt sen merkiksi, että määrä täytti hänen taksansa. Taiteilija oli monien Kasalan laittomien ammattinharjoittajien tavoin jo kauan sitten uhrannut oman kielensä varmistaakseen asiakkaidensa nimettömyyden. Kennit ei ollut aivan varma silpomisen tehosta, mutta hän arvosti sen kuvastelemaa asennetta. Niinpä kun taiteilija sai työnsä päätökseen ja sitoi itse taikakalun Kennitin ranteeseen, hän pystyi vain nyökkäilemään kiihkeästi äärimmäisen tyytyväisenä omiin taitoihinsa, kun hän kosketti puuta ahnain sormin.

Sen jälkeen Kennit oli tappanut miehen. Se oli ollut ainoa järkevä vaihtoehto, ja Kennit oli järkevä mies. Hän oli ottanut takaisin taiteilijan vaatiman lisämaksun, sillä hän ei sietänyt ketään, joka ei noudattanut alkuperäistä sopimusta. Se ei kuitenkaan ollut syy, miksi hän oli tappanut taiteilijan, vaan hän oli halunnut säilyttää salaisuuden. Jos laivamiehet saisivat tietää, että kapteeni Kennitin hallussa oli loitsuilta suojaava taikakalu, he luulisivat hänen pelkäävän heitä. Hän ei voinut antaa miehistönsä uskoa, että hän pelkäsi ylipäätään mitään. Hänen hyvä onnensa oli legendaarinen. Kaikki hänen seuraajansa uskoivat siihen, useimmat vielä lujemmin kuin Kennit itse. Siksi he pysyivät hänen komennossaan. He eivät saisi milloinkaan ajatella, että hän pelkäsi jonkin voivan uhata hänen hyvää onneaan.

Taiteilijan tappamisen jälkeisenä vuotena Kennit oli miettinyt, oliko teko jollain lailla vahingoittanut taikakalua, sillä se ei ollut eloutunut. Kun hän oli alkuaan kysynyt taiteilijalta, kuinka kauan menisi ennen kuin pikku kasvot heräisivät eloon, tämä oli vain kohauttanut paljonpuhuvasti olkapäitään ja ilmaissut kämmenillään vilkkaasti räpytellen, ettei sen enempiä hän itse kuin kukaan muukaan osaisi ennustaa sitä. Kennit oli odottanut taikakalun heräämistä vuoden olakseen varma, että loitsu toimi asianmukaisesti. Oli kuitenkin tullut aika, jolloin hän ei voinut enää odottaa. Hän oli vaistomaisesti tiennyt, että hänen täytyisi vihdoinkin mennä Aarrerannalle ja katsoa, millaisia rikkauksia meri huuhtoisi rantaan häntä varten. Hän ei enää voi-

nut vain odotella taikakalun heräämistä, joten hän oli päättänyt ottaa riskin. Hänen täytyisi taas kerran uskoa, että hyvä onni suojelisi häntä, kuten aina. Olihan se suojellut häntä myös silloin, kun hän oli tappanut taiteilijan. Mies oli kääntynyt odottamatta ja nähnyt Kennitin vetävän veitsensä esiin. Kennit oli varma, että jos miehen kieli olisi ollut lallella, tämän huuto olisi ollut paljon kovempi.

Kennit siirsi taiteilijan lujasti pois mielestään. Ei ollut oikea hetki ajatella asiaa. Hän ei ollut tullut Aarrerannalle vatvomaan menneisyyttä, vaan löytääkseen aarteen, joka turvaisi hänen tulevaisuutensa. Hän kiinnitti katseensa mutkaiseen vuorovesirajaan ja seurasi sitä hiekkarantaa pitkin. Kimaltelevista kotilonkuorista hän ei piitannut, ei ravunsaksista eikä irronneen meriruohon sykeröistä. Hän etsi vaaleansinisine silmineen vain pikkuesineitä ja hylkytavaraa. Hänen ei tarvinnut kulkea kauas ennen kuin hänen vaivansa palkittiin. Pienestä, kolhiutuneesta puukirstusta löytyi teekuppisarja. Hän ei uskonut, että kupit olivat ihmisen tekemiä ja käyttämiä. Niitä oli kaksitoista, ja ne oli valmistettu linnunluiden ontoista päistä. Niihin oli maalattu pienen pieniä sinisiä kuvia, joiden viivat olivat niin ohuita, että näytti kuin siveltimessä olisi ollut vain yksi karva. Kuppeja oli käytetty paljon. Siniset kuvat olivat niin haalistuneita, ettei niiden alkuperäisestä muodosta saanut selvää, ja veistetyt luukorvat olivat kuluneet käytössä ohuiksi. Hän puristi kirstun kainaloonsa ja jatkoi matkaa.

Hän asteli auringon alla vastatuuleen, ja hänen hienot saappaansa jättivät märkään hiekkaan selväpiirteiset jäljet. Silloin tällöin hän kohotti huolettomasti katseensa ja tarkasteli koko rantaa. Hän ei antanut odotusten näkyä kasvoiltaan. Päästäessään taas katseensa laskeutumaan hiekkaan hän näki pienen setripuisen rasian. Suolainen vesi oli vääristänyt puuta. Rasian sai auki vain iskemällä sitä kiveä vasten kuin pähkinää. Sisällä oli helmiäisestä valmistettuja kynsiä. Ne saattoi kiinnittää pikkuruisilla pidikkeillä oikeiden sormenkynsien päälle, ja niistä jokaisen kärjessä oli pikku onkalo, jossa voisi ehkä säilyttää myrkyä. Kynsiä oli kaksitoista. Kennit pani ne toiseen taskuunsa. Ne rapisivat toisiaan vasten hänen kävellessään.

Kennitiä ei vaivannut, etteivät hänen löytönsä selvästikään olleet ihmisen tekemiä eivätkä ihmisten käyttöön suunniteltuja. Vaikka hän oli aikaisemmin pilkannut Gankisia uskosta rannan taikuuteen, kaikki

tiesivät, että noita kallioisia rantoja huuhtoivat useamman kuin yhden meren aallot. Kapteenit, jotka olivat tarpeeksi hölmöjä ankkuroidakseen laivansa mihin tahansa tuon saaren lähelle kovalla tuulella, todennäköisesti katosivat aluksineen jättämättä jälkeensä puun pirstalletakaan. Vanhat merenkävijät sanoivat, että laivat oli tempaistu pois tästä maailmasta toisen maailman merelle. Kennit ei epäillyt sitä. Hän vilkaisi taivaalle, mutta se oli edelleen puhdas ja sininen. Tuuli oli navaakka, mutta hän uskoi sään pysyvän hyvänä niin kauan, että hän ehtisi kävellä Aarrerannan edestakaisin ja patikoida sitten saaren poikki Petospoukamaan, missä hänen laivansa odotti ankkurissa. Hän luotti onnensa kestämiseen.

Löydöistä seuraava oli kaikkein järkyttävin. Se oli punaisesta ja sinisestä nahasta ommeltu laukku, joka oli osittain hautautunut märkään hiekkaan. Nahka oli lujaa, laukku tarkoitettu kestäväksi. Se oli kastunut ja tahriutunut suolavedestä, joka oli myös sotkenut värit toisiinsa. Suolaa oli takertunut messinkisolkiin, joilla laukku oli suljettu, ja se oli jäykistänyt nahkahihnat, jotka kulkivat niiden läpi. Kennit repi veitsellään auki yhden laukun saumoista. Sisällä oli kissanpentuja, jotka olivat täydellisesti muodostuneita aina pitkiä kynsiä ja korvantausten sateenkaaren väreissä kimaltelevia laikkuja myöten. Ne olivat kuolleita, kaikki kuusi. Hän tukahdutti inhonsa, poimi pienimmän pennuista ja käänteli velttoa ruumista hyppysissään. Pennun turkki oli sininen, täyteläistä talvionsineä, ja sillä oli vaaleanpunaiset silmäluomet. Pieni. Mitä todennäköisimmin pahnanhimmainen. Se oli märkä, kylmä ja vastenmielinen. Toista märkää korvaa koristi lihavan punkin näköinen rubiininpunainen koru. Kennit olisi halunnut vain pudottaa sen kädestään. Naurettavaa. Hän nyppäsi korvakorun irti ja sujautti sen taskuunsa. Sitten hän noudatti mielijohdetta, jota hän ei itsekään ymmärtänyt, palautti pienet siniset ruumiit laukkuun ja jätti sen vuorovesirajan viereen. Hän jatkoi matkaa.

Syvä kunnioitus virtasi hänen lävitseen veren mukana. Puu. Kuori ja mahla, metsän ja yläpuolella lepattavien lehtien tuoksu. Puu. Mutta myös maa ja vesi, ilma ja valo, kaikki kulki edestakaisin elämänmuodossa, joka tunnettiin puuna. Hän liikkui niiden mukana, lipui sisään kuoren, lehden, juuren, ilman ja veden olemassaoloon ja ulos siitä.

”Wintrow.”

Poika kohotti hitaasti katseensa puusta, joka oli hänen edessään, ja tarkensi sen tahdonvoimalla nuoren pappi Berandolin kasvoihin. Tämä nyökkäsi rohkaisevasti. Wintrow sulki hetkeksi silmänsä, pidätti hengitystään ja irrottautui tehtävästään. Avattuaan silmänsä hän vetäisi äkisti henkeä kuin olisi ponkaissut pintaan syvästä vedestä. Täpplikäs valo, makea vesi ja pehmoinen tuuli kaikkosivat nopeasti. Hän oli luostarin työhuoneessa, viileässä salissa, jonka seinät ja lattia olivat kiveä. Paljaita jalkoja paleli lattialla. Suuressa huoneessa oli tusinan verran muita kivilaattapöytiä. Niistä kolmen ääressä työskenteli muita hänen kaltaisiaan poikia, joiden unenomaiset liikkeet ilmaisivat heidän olevan transsissa. Yksi heistä punoi koria, kaksi muovasi savea märin harmain käsin.

Wintrow katsoi kiitäviä lyijylasin palasia, jotka olivat hänen edessään pöydällä. Hänen kokoamansa lasimaalaus oli niin kaunis, että se hämmästytti häntä itseäänkin, mutta se ei edelleenkään pystynyt taivoittamaan puuna olemisen ihmettä. Hän tunnusteli sitä sormenpäillänsä, seurasi puun runkoa ja sirolinjaisia oksia. Kun hän siveli kuvaa, tuntui kuin hän olisi koskettanut omaa kehoaan. Niin hyvin hän sen tunsi. Takaansa hän kuuli Berandolin hengenvedon. Kohonneen tietoisuuden tilassaan hän tunsi papin syvän kunnioituksen virtaavan omansa rinnalla, ja jonkin aikaa he seisoivat ääneti iloiten Sa'n ihmeestä.

”Wintrow”, Berandol toisti hiljaa. Hän ojensi kätensä ja seurasi sormellaan puun yläöksilta kurkottavaa pikkuista lohikäärmettä ja kosketti sitten tavallisen käärmeen ruumiin kaartaa, joka oli melkein piilossa kiemuraisten juurten joukossa. Hän laski kätensä Wintrowin olalle ja käänsi tämän lempeästi pois päin työpöydästä. Taluttaessaan poikaa pois työhuoneesta hän moitti tätä leppoisasti. ”Olet liian nuori pitääksesi yllä sellaista tilaa koko aamun. Sinun on opittava säännöstelemään sitä.”

Wintrow kohotti kätensä ja hieroi rystysillä silmiään, jotka olivat alkaneet tuntua hiekkaisilta. ”Olenko ollut täällä koko aamupäivänkin?” hän kysyi tokkuraisena. ”Aika ei tuntunut niin pitkältä.”

”Ei varmaan. Varmaan kuitenkin uskot sen siitä, kuinka sinua nyt väsyttää. Täytyy olla varovainen, Wintrow. Pyydä valvojaa huomenna

herättämään sinut, kun aamu vaihtuu aamupäiväksi. Lahjasi on niin arvokas, ettet saa polttaa sitä loppuun.”

”Kyllä minuun nyt koskee”, Wintrow myönsi. Hän pyyhkäisi otsaansa, sysäsi mustia hiuksia otsaltaan ja hymyili. ”Mutta puu oli sen arvoinen, Berandol.”

Berandol nyökkäsi verkkaisesti. ”Moninkin tavoin. Noin hienon ikkunan myynnistä saa sen verran rahaa, että noviisisalin katon saa korjattua. Siis jos äiti Dellity antaa luostarin luopua niin ihmeellisestä esineestä.” Hän epäroi hetken ja lisäsi: ”Huomaan, että ne ovat taas tulleet esiin. Käärme ja lohikäärme. Etkö vieläkään yhtään tiedä...” hän antoi äänensä hiipua kysyvästi.

”En edes muista, että panin ne siihen”, Wintrow sanoi.

”No jaa.” Berandolin sävy ei ollut tuomitseva. Vain kärsivällinen.

Jonkin aikaa he astelivat toverillisessa hiljaisuudessa luostarin viileillä käytävillä. Wintrowin aistit menettivät vähitellen terävyytensä ja haalistuivat normaalille tasolle. Hän ei enää pystynyt maistamaan kiviseiniin iskostunutta suolaa eikä kuulemaan pikkuruisia ääniä ikivanhojen lohikareiden painuessa yhä tiiviimmin toisiaan vasten. Noviisinkaavun karkea villakangas alkoi taas tuntua siedettävältä ihoa vasten. Kun he saapuivat suurelle ovelle, joka vei luostarin puutarhaan, hän oli taas turvallisesti omassa ruumiissaan. Olo tuntui huteralta kuin hän olisi juuri herännyt pitkästä unesta mutta toisaalta rättiväsyneeltä kuin hän olisi kuokkinut perunamaata koko päivän. Hän käveli Berandolin vieressä ääneti, kuten luostarin tapa vaati. He ohittivat muita, sekä miehiä että naisia, joilla oli valmiin papin vihreä kaapu, ja toisia, jotka olivat pukeutuneet akoluuttien valkeaan. Tervehdyksiä ja nyökkäyksiä vaihdettiin.

Kun he lähestyivät työkaluvajaa, Wintrow tunsi huolestuttavan varmasti, että he menisivät siihen ja että hän tekisi loppupäivän töitä aurinkoisessa puutarhassa. Milloin tahansa muulloin se olisi voinut olla mukavaa, mutta hänen silmänsä aristivat valoa ahtamisesta hämärässä työhuoneessa. Kun hän hidasti kulkuaan, Berandol vilkaisi taakseen.

”Wintrow”, Berandol nuhteli hiljaa. ”Torju ahdistus. Kun murehdit kaikkea, mitä saattaa tapahtua, lyöt laimin hetken, josta voisit nauttia juuri nyt. Se, joka murehtii mitä hänelle saattaa tapahtua seuraavaksi, menettää hetken, sillä hän pelkää seuraavaa, tuomitsee sen etukäteen

ja siten myrkyttää sen.” Berandolin ääneen tuli kovuutta. ”Piehtaroit liian usein ennakkopäätöksissä. Jos sinua ei hyväksytä pappeuteen, syytä on mitä todennäköisimmin juuri se.”

Wintrow katsahti Berandoliin kauhistuneena. Hänen ilmeensä oli hetken lohduton. Sitten hän huomasi ansan. Hänen ilmeensä suli hymyyn, ja kun hän vastasi, Berandol hymyili vastaan. ”Mutta jos alan kantaa huolta siitä, että saatan toimia niin, olen jo ennalta tuominnut itseni epäonnistumaan.”

Berandol tönäisi honteloa Wintrowia hyväntahtoisesti. ”Juuri niin. Kuinka nopeasti kasvat ja opitkaan. Minä olin paljon vanhempi kuin sinä, ainakin kahdenkymmenen, ennen kuin opin soveltamaan tuota ristiriitaa arkielämään.”

Wintrow kohautti hartioitaan hämillisesti. ”Mietiskelin sitä illalla ennen kuin nukahdin. Tulevaisuutta tulee suunnitella ja odottaa pelkäämättä tulevaisuutta. Sa’n Kahdeskymmenesseitsemäs ristiriita.”

”Kolmetoistavuotias on melkoisen nuori saavuttamaan Kahdenkymmenennenseitsemännen ristiriidan”, Berandol huomautti.

”Monesko sinulla on meneillään?” Wintrow kysyi vilpittömästi.

”Kolmaskymmeneskolmas. Olen painiskellut sen kanssa jo kaksi vuotta.”

Wintrow kohautti hienoisesti harteitaan. ”En ole vielä lukenut niin pitkälle.” He kävelivät omenapuiden varjoon, päivän lämmössä velttoina riippuvien oksien alle. Niissä tuntui kypsyvien hedelmien paino. Tarhan vastakkaisella puolella liikkuivat akoluutit puiden lomassa kukin omaan tahtiinsa kantaen ämpäreillä vettä purosta.

”Papin ei tule rohjeta tuomita, ellei hän pysty tuomitsemaan samoin kuin Sa, täydellisen oikeudenmukaisesti ja täydellisen armeliaasti.” Berandol pudisti päätään. ”Tunnustan, etten ymmärrä kuinka se on mahdollista.”

Wintrowin silmät olivat jo kääntyneet sisäänpäin ja hänen otsansa oli aavistuksen kurtussa ”Niin kauan kuin pidät sitä mahdottomana, suljet mielesi sen ymmärtämiseltä.” Hänen äänensä tuntui kuuluvan kaukaa. ”Paitsi, tietenkin, jos meidän on määrä saada selville juuri se. Se, että pappeina emme voi tuomita, koska meillä ei ole siihen tarvittavaa täydellistä armeliaisuutta ja täydellistä oikeudenmukaisuutta. Ehkä meidän on tarkoitus vain antaa anteeksi ja lohduttaa.”

Berandol pudisti päätään. ”Sinä katkot muutamassa hetkessä yhtä monta solmua kuin minä puolessa vuodessa. Mutta kun katselen ympärilläni, näen monia pappeja, jotka todellakin tuomitsevat. Pappiskuntamme Vaeltajat eivät paljon muuta teekään kuin ratkovat kansan erimielisyyksiä. He ovat siis varmaan jollain lailla saaneet selätettyä Kolmannenkymmenennenkolmannen ristiriidan.”

Wintrow katsoi Berandoliin uteliaasti. Hän avasi suunsa mutta punastui sitten ja sulki sen.

Berandol katsahti suojattiinsa. ”Mitä mielessäsi lieneekin, sano vain. En moiti sinua.”

”Tässä on se ongelma, että minä aioin moittia sinua”, Wintrow tunnusti. Hänen ilmeensä kirkastui, kun hän lisäsi. ”Mutta pidätydyin siitä.”

”Mitä aioit sanoa?” Berandol painosti. Kun poika vain pudisti päätään, hänen opettajansa nauroi ääneen. ”Älähän nyt, Wintrow, pidätkö minua niin epäreiluna, että loukkaantuisin sanoistasi, jos kerran olen kehottanut sinua lausumaan ajatuksesi ääneen? Mitä mielessäsi oli?”

”Aioin sanoa, että pitää hallita käyttäytymistään Sa’n ohjenuorien mukaan, ei sen mukaan, kuinka näkee muiden tekevän.” Wintrow oli puhunut suoraan mutta laski sitten katseensa. ”Tiedän ettei ole minun asiani muistuttaa sinua siitä.”

Berandol näytti olevan liian syvässä mietteissä loukkaantuakseen. ”Mutta jos noudatan vain ohjenuoraa, mutta sydämeni sanoo, että ihmisen on mahdotonta tuomita Sa’n tapaan täydellisen oikeudenmukaisesti ja armeliaasti, minun on pakko tehdä johtopäätös...” Hänen puheensa oli hidastunut ikään kuin ajatus olisi muotoutunut vastahakoisesti. ”Minun täytyy tehdä johtopäätös, että joko Vaeltajien hengellinen syvyys on paljon omaani suurempi tai heillä ei ole sen suurempaa oikeutta tuomita kuin minullakaan.” Hänen katseensa harhaili omenapuiden lomassa. ”Voisiko olla niin, että on olemassa pappiskuntamme kokonainen haara, joka ei ole oikeamielinen? Eikö ole petturimaista edes ajatella sellaista?” Hänen huolestunut katseensa palasi vieressä kulkevaan poikaan.

Wintrow hymyili seesteisesti. ”Jos ihmisen ajatukset seuraavat Sa’n ohjenuoria, ne eivät voi joutua harhaan.”

”Minun täytyy ajatella tätä lisää”, Berandol tuumi ja huokaisi. Hän loi Wintrowiin aitoa kiintymystä kuvastelevan katseen. ”Siunattu olkoon päivä, kun sinut annettiin oppilaakseni. Tosin mietin usein, kumpi tässä on opettaja ja kumpi oppilas. Minun tulee sinua ikävä.”

Yhtäkkiä Wintrowin katse oli täynnä pelkoa. ”Ikävä minua? Oletko lähdössä? Onko sinut kutsuttu palvelukseen näin pian?”

”Ei minua. Olisi pitänyt kertoa tämä uutinen sinulle paremmin, mutta tavalliseen tapaan sanasi johtivat ajatukseni kauas alkupisteestä. Minä en suinkaan jätä sinua, vaan sinä minut. Siksi tulin tänään luoksesi, jättääkseni jäähyväiset, sillä sinut on kutsuttu kotiin. Äitisi ja isoäitisi ovat ilmoittaneet pelkäävänsä, että isoisäsi on kuolemaisillaan. He haluavat sinut lähelleen tällaisena aikana.” Nähdessään pojan lohdukkoman ilmeen Berandol lisäsi: ”Anteeksi että kerroin tämän näin suoraan. Et puhu usein perheestäsi. En ole tajunnut, että isoisäsi on sinulle läheinen.”

”Ei hän olekaan”, Wintrow myönsi mutkattomasti. ”Totta puhuen vaivoin tunnen hänet. Kun olin pieni, hän oli aina merillä. Niinä kertoina kun hän oli kotona, hän pelotti minua hirveästi. Ei siksi, että hän olisi ollut julma, vaan siksi, että hän oli... voimakas. Kaikki hänessä tuntui liian isolta huoneeseen, äänestä partaan saakka. Silloinkin kun pienenä kuuntelin sivusta, kuinka muut puhuivat hänestä, tuntui kuin he olisivat puhuneet legendasta tai sankarista. En muista, että olisin koskaan sanonut häntä vaariksi tai edes isoisäksi. Kun hän tuli kotiin, hän pyyhkäisi talon läpi kuin pohjoistuuli, ja useimmiten pysyttelin suojassa hänen läsnäololtaan, en nauttinut siitä. Muistan vain, että jos minut kiskottiin hänen eteensä, hän ei ollut tyytyväinen kasvuuni. ’Miksi poika on noin hintelä?’ hän tivasi. ’Hän on kasvoiltaan aivan saman näköinen kuin minun poikani mutta on puolta pienempi! Ettekö anna hänen syödä lihaa? Eikö hän syö hyvin?’ Sitteen hän veti minut lähelleen ja tunnusteli hauistani kuin minua lihotettaisiin syötäväksi. Siihen aikaan häpesin kokoani ikään kuin se olisi omaa syytäni. Sen jälkeen kun minut luovutettiin papputeen, olen nähnyt häntä entistä vähemmän, mutta olen saanut vaikutelman, ettei hän ole muuttunut. En minä siitä huolimatta pelkää isoisää enkä edes istumista hänen kuolinvuoteensa äärellä. Pelkään kotiin menemistä, Berandol. Siellä on niin meluisaa.”